

at samráðast um handils- og vinnulivsmál.

Her er talan um eina »modifikasjon« av Løgtingsins kravi, ið var, at eisini í hesum londum skuldi lögtingið eiga ein fastan rætt at samráðast og gera sjálvsstøðugar sáttmálar, ið einans skuldu kunngerast uttanríkisráðharranum.

Men henda »modifikasjon« kann ikki sigast at vera okkum til taks, tí samráðingar við hesi lond, t. d. Italiu og Spanialand, eru bygdar uppá »kompensasjonsprincippið«. T. v. s. at londini skulu keypa líka nógv frá hvørjum øðrum.

Skuldu vit t. d. fingið ein sáttmála við Italiu um at kunna selt fyrri 20 milliónir í saltfiski til tað, máttu vit kunna keypt fyrri tilsvarandi milliónir frá Italiu. Men hetta vildi verið ómøguligt. Men við felagssamráðingum við Danir kann tað bera til — sum higartil hevur hent — tí Danir kunnu hava brúk fyrri at keypa hesa vörunógd, ið vit sjálvir ikki kunnu keypa. Og við eini tilikari felags samráðing kann ein fyrri Føroyar eins væl fyrri Danmark handilsáttmáli við Italiu og onnur salt- og klippfiskakeypandi lond fáast í lag, ið Føroyingar sum sagt annars ikki einsamallir kundu greitt.

Tað kann so státt sigast, at vit víðvikandi uttanríkis samráðingum í vinnumálum hava í tilbóði eina skipan sum tryggjar okkum at náa tað, ið felagssuppskotið miðaði imóti.

Eg kann so státt yvir fyrri minum veljarum eins og yvir fyrri Føroyingum yvirhövur siga, at tilbóðið frá ríkisstjórnini og ríkisdagsins umboðsmönnum — fyrri allar danskar flokkar — gevur Føroyingum tað sjálvstýrið, ið teir kunnu krevja innan fyrri ríkisfelagsskapin, og kann av sonnum merkjast sum **eitt vina- og frælsisbræv.**

Á Tvoroyri 23/7 1947.

P. M. DAM

KAPPRÓÐUR

Á ÓLAVSØKU

verður Ólavssøkuafan kl. 18.
Kappróðrarfelagið.

FØROYA

BRUNATRYGGING

Hús - innbúgv - vørur - verða tryggjað.

Skrivstovan er opin frá kl. 10-1 og 3-5.
Leygardag - - - 10-2.

**Basarurin
fyri MEINIGHEITSBARNAGARÐIN**

Stjórnaruppskotið.

(Endað).

Der kan regnes med fuld Villighed til fra Rigsmyndighedernes Side at bistaa med teknisk Assistance og Kontrol efter nærmere Forhandling. Men hvis f. Eks. Sundhedsvæsenet delvis overtages under Overblik af Sundhedsstyrelsen, maa dennes Indflydelse paa Ordningen paa Øerne sikres. Det er i det hele klart, at det færøske Styres Overtagelse af større eller mindre Særområder vil medføre en Række Forhandlinger om Afgrænsninger og det praktiske Samarbejde. Løbende Bevillinger opretholdes indtil det kan overes, hvilke Områder der overtages.

6. Det fra færøske Side fremsatte Ønske om en større Centralisering i Statsministeriet af Behandlingen af færøske Sager i Ministerierne vil blive taget op til nærmere Overvejelse.

Færøske Særanligger.

A.

Følgende Områder betegnes som Særanligger, saaledes at de straks overgaar til det færøske Selvstyre eller senere overføres til dette efter Begæring fra Lagtinget eller Regeringen:

1. Fædernes egen Styrelsesordning inden for de ved Nyordningen angivne Rammer.

Herunder falder — inden for de nævnte Rammer — Bestemmelser om Lagtinget, Lov om Valg til dette, det administrative Styre, Lagtingslovenes Tilblivelse, Vedtagelse og Stadfastelse og deres Bekendtgørelse, egne Tjenestemænds Ansettelse, Afskedigelse, Tjenestevilkår, Lønning og Pensionering.

2. Kommunale Forhold. Herunder falder Kommunernes Styre, Tilsynet med dem, kommunale Skatter.

3. Bygnings- og Brandvæsen, Byplaner, Boligspørgsmaal, Lejespørgsmaal, Folkeregister.

4. Sundhedsvæsen, Lægevæsen, Jordmodervæsen, Hospitalsvæsen, Apotekervæsen.

Herunder falder Embedslægerne, Kvaksalverlovgivning, Bekæmpelse af Tuberkulose og andre smitsomme Sygdomme, Sindsygehuset, Vaccination.

5. Den offentlige Forsorg. Særforsorg, Folkeforsikring, Lovpligtig Ulykkesforsikring, Arbejdere, Arbejdsforhold, Lærlinge, Medhjælpere, Ferie.

6. Direkte og indirekte Skatter. Herunder falder ogsaa Stempelskatter, Afgift af Totalisatorspil, Afgift af særlig færøsk Lotteri, medens Afgifter for Ekspedition, som Skifteafgifter, Retssportler, Tinglysningsskatter tilfalder den, der bekoster vedkommende Institution.

7. Bevillingsret og i det hele Dispositionsret over alle egne Indtægter. Ordningen af Regnskabsføring, Revision og Decision med Hensyn til egne Indtægter og Udgifter.

8. Godkendelse af Havneafgifter.

9. Skolevæsenet. Herunder falder baade Folkeskolen, Eksamenesskoler og Kursus, Lærereuddannelse, Folkehøjskoler, Efterskoler, Ungdoms- og Aftenskoler, Husholdningsskoler, og

Handelsskoler, tekniske Skoler, Navigationsskoler o. s. v.

10. Arkiver, Biblioteker, Museer. Herfra undtages Statens Arkivsager, Forbehold tages om Pligtaflevering til det kgl. Bibliotek.

11. Bygningsfredning, Naturfredning.

12. Havne, Kystsikring, Kanaler, Vandkraftanlæg, Trafikvæsen, herunder Veje, Jernbaner, Sporveje, Færgevæsen, Omnibus- og Fragtkørsel, Motor og Færdselsforhold. Stedligt Post- og Telegraf- og Telefonvæsen. Elektriske Anlæg.

13. Landbo- og Landvæsenforhold. Herunder almindelig Landbolovgivning, Fæste, Forpagtning, Udstykning, Udskeftning, Husmandsbrug, Planteavl, Husdyravlen, Havebrug, Landbrugets Bierhverv, Grundforbedring, Skovvæsen. Veterinærvæsenet. Bekæmpelse af Skadedyr. Husdyr-Voldgift, Dyreværn, Hundelov. Jagt og Fredning af Dyr paa Territoriet. Fiskeri og Fredning af Fisk paa Territoriet. Matrikulvæsen.

14. Teater- og Biografbevillinger, Forlystelser. Indsamlinger og Bortlodninger. Strandinger. Hittage. Giftstoffer, eksplosive Stoffer, Vaaben.

15. Forsynings- og Produktions- og Fordelingsspørgsmaal. Priskontrol, Maksimalpriser. Rationeringer, Rabat- og Tilskudsordninger. Tantieme- og Udbyttebegrænsning. Omløben med Værer. Regler om stærke Drikke. Regler om Lukketid. Beværtning og Gæstgiveri. Næringsvæsenet. Handels- og Forretningsregistre. Skibsregistrering. Mæglere, Translatører, Dispatçorer, Vejere, Maalere, Revisorer. Oplagshuse. Kommission, Agentur, Handelsrejsende. Agentur, Handelsrejsende. Agentur for udenl. Firmaer. Bogføringsvæsenet. Kreditforeninger o. l. stedlig Forsikringsvirksomhed.

16. Stedligt Overformynderi. Tinglysning. Turistvæsen, Ekspropriation til Særformaal. Bestemmelser om Fremstillingen af Tryksager. Specielle Bestemmelser om særlig Tidsregning. Børgerlige Ombud. Ligeret for Mænd og Kvinder.

B. Følgende Områder gøres til Genstand for yderligere Forhandlinger, for der tages endelig Stilling til, om og i hvilket Omfang de kan anerkendes som Særanligger:

1. Folkekirken. Herunder falder hele den kirkelige Ordning, Ritualerne, Kirkens Tjenestemænd, deres Løn og Pension, Kirker, Kirkegaarde, Udtrædelse og Indtrædelse i Folkekirken, Menighedsraad, Valgmenigheder, Sognebaandsløsning, De fra Folkekirken afvigende Trossamfund, Helligdagslovgivningen.

2. Politiet.

3. Raastoffer i Undergrunden. Radio. Luftfart.

4. Jordfonden.

5. Import- og Eksportkontrol.

Øll eiga at brúka

Føroyska hondsápu

frá fabrik OKKARA

ÚTHEIMURIN

Stríð millum Hálendarar og Indiunesarar.

Stríðið í heiminum tykist ikki at hava endað við verðaldarbardaganum.

Vit frætta frá Grikkum, sum standa í vápnum móti hvørjum øðrum.

Í Palestina bresta bumburnar í heilum, og nú er hart stríð á Java, hini stóru og ríku oygni í Eystur-Indiu, sum Hálend hevur havt í hondum og umsitíð. Indiunesarar, sum teir kalla fólkíð, hava skapað stýri og kunngjört landið at vera republikk, og hesir stjórnarmenn eru tað, ið stríðast móti Hálendingum.

Indiunesarar hava eina hermegi uppá 200.000 manns, Hálendingar 900.000. Men hálendski herurin er betri vandur og betri útgjörður. Oddamaður Indonesisku republikkina eggjar monnum sínum til at standa imóti.

Danmark roynir at fáa út- og innflutning at javnviga. Roynit verður at minka um vorubrukíð. Rationirnar minka.

Danski vinstriflokkurin hevði stóra valframgongd aftan á kriggið, tí hann talaði imóti statseftiransan og imóti restriktionum. Men nú er so, at vinstrastjórnin hevur verið noydd til at boða frá, at vorubrukíð má minka, og rationirnar verða settar niður. Henda vörusparan kemur í fyrsta umfari at galda vörur, alt fólkíð nýtir nakað eins av; men mest kemur tó henda atkniping at raka lóntakaran.

Henda spariætlan meinir tó arbeidararórlan í Danmark fer ikki at gera stóran mun, tí tað, ið lórvir »er ein uppbyggjandi fíggjarlig ætlan til at økja um framleiðsluna og víðka um útflutningin«.

Higartil hevur gingið ógvuliga drúgført at fáa framleiðslutólið í Danmark upp á fótur aftur. Í 1938 gingu 12 prosent av nationalinntøkuni til at nýgvera og bóta um framleiðsluamóðini, meðan í 1946 var talið bara 8 prosent.

So státt er tað ikki nýbygg- ing og nýgering, sum etur peningin upp. Danska stjórnin loyvir at økja um vörurnýtsluna, men bótið samtiðis ikki um framleiðslutólið.

Hin sosialistiska stjórnin í Noreg har aftur á móti ansar eftir, at útlandspeningurin verður nýttur til skipakeyp, bygningar og maskinur.

Tað, ið so státt danskir Sosialdemokratir hava á síni stevnu-skrá er: at uppbyggja framleiðslutólið (produktionsapparatet) so at móguligt verður at økja um útflutningin og vissa fólkunum betri livikar í framtíðini.